

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Financave / Ministarstvo Finansija / Ministry of Finance

Thesari/Trezor/Treasury

TË DHËNAT TRE-MUJORE MBI BORXHIN E PËRGJITHSHËM
Dhjetor 2013

Përmbajtja

TË DHËNA TRE-MUJORE MBI BORXHIN E PËRGJITHSHËM	1
SHKURTESAT	3
BORXHI I PËRGJITHSHËM	4
Portofoli i borxhit sipas valutës.....	5
Portofoli i borxhit sipas llojit të interesit	5
BORXHI I JASHTËM	6
BORXHI I BRENDSHËM	7
INDIKATORËT E RREZIKUT	7

SHKURTESAT

- BPV - Bruto Produkti Vendor
- FMN - Fondi Monetar Ndërkombëtar
- IBRD - Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim në kuadër të Bankës Botërore
- IDA - Shoqata Ndërkombëtare për Zhvillim në kuadër të Bankës Botërore
- KfW - Banka Zhvillimore në kuadër të Republikës Federale të Gjermanisë
- SDR - Të Drejtat Speciale për Tërheqje

BORXHI I PËRGJITHSHËM

Duke u bazuar në Ligjin për Borxhet Publike nr. 03/L-175 dhe Rregulloren QRK mbi Procedurat për Emetimin dhe Menaxhimin e Borxheve Shtetërore, Garancive Shtetërore dhe Borxheve Komunale Nr. 22/2013, Thesari publikon raportin *Të dhënat tre-mujore mbi Borxhin e Përgjithshëm*.

Borxhi i Përgjithshëm përkufizohet me Ligjin për Borxhin Publik si, tërësia e borxhit shtetëror dhe borxhit komunal.

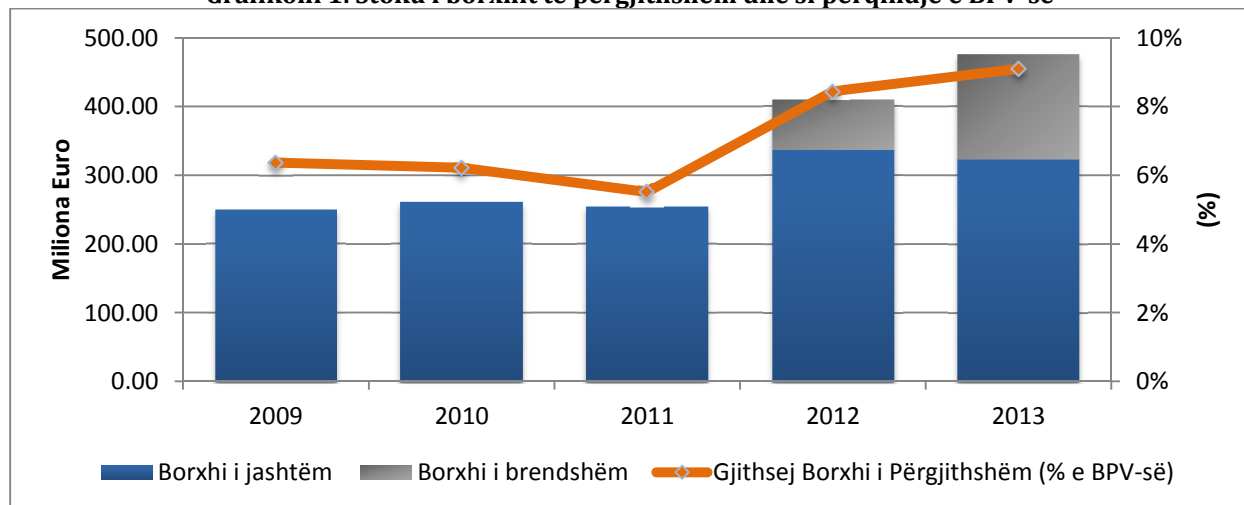
Në fund të muajit dhjetor 2013 stoku i borxhit të përgjithshëm shënoi shumën 476.27 milion Euro apo 9.1% e BPV-së, nga të cilat borxh i jashtëm 323.76 milion Euro apo 6.2% e BPV-së dhe borxhi i brendshëm 152.51 milion Euro apo 2.9% e BPV-së. Stoku i borxhit të përgjithshëm është në formë të Borxhit Shtetëror, pasi që Republika e Kosovës akoma nuk ka borxh komunal dhe nuk ka emetuar garanci shtetërore. Në tabelën 1 shihet borxhi i përgjithshëm, i ndarë sipas llojit.

Tabela 1. Borxhi i Përgjithshëm (shumat janë në miliona euro)

	2009	2010	2011	2012	2013
Borxhi i jashtëm	249.01	260.42	253.60	336.60	323.76
Niveli Qendror	249.01	260.42	253.55	336.46	321.73
Nën-huazimet	0.00	0.00	0.05	0.14	2.03
Garancionet Shtetërore	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Komunat	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Borxhi i brendshëm	0.00	0.00	0.00	73.31	152.51
Niveli Qendror	0.00	0.00	0.00	73.31	152.51
Komunat	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gjithsej Borxhi i Përgjithshëm	249.01	260.42	253.60	409.92	476.27
Gjithsej Borxhi i Përgjithshëm (% e BPV-së)	6.37%	6.22%	5.51%	8.44%	9.10%

Krahasuar me vitin 2012 borxhi i përgjithshëm në vitin 2013 është rritur për 16%, kjo si rrjedhojë e emetimit të 80 milion Euro Bono Thesari (vlerë nominale). Kjo rritje mund të shihet në grafikonin 1.

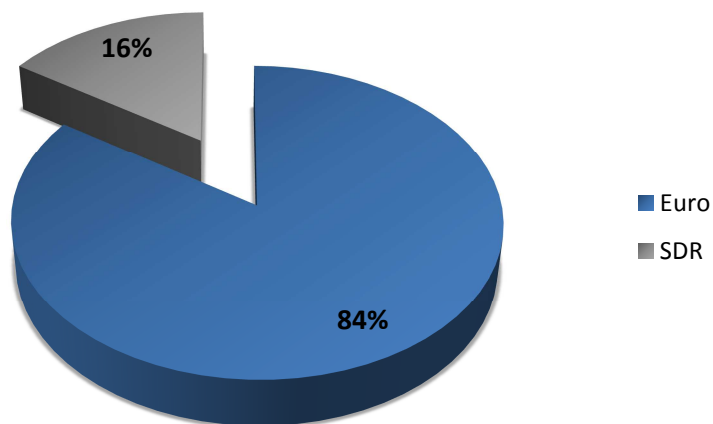
Grafikoni 1. Stoku i borxhit të përgjithshëm dhe si përqindje e BPV-së

Portofoli i borxhit sipas valutës

Në fund të muajit dhjetor 2013, 73.9 milion Euro apo 15.6% e portofolit të borxhit është e ekspozuar ndaj rrezikut valutor, kjo pasi që kreditë e huazuara nga FMN dhe IDA janë në valutë SDR¹. Ndërsa, pjesa tjetër 84.4 % e portofolit të borxhit është në valutën Euro, siç shihet në grafikonin 2.

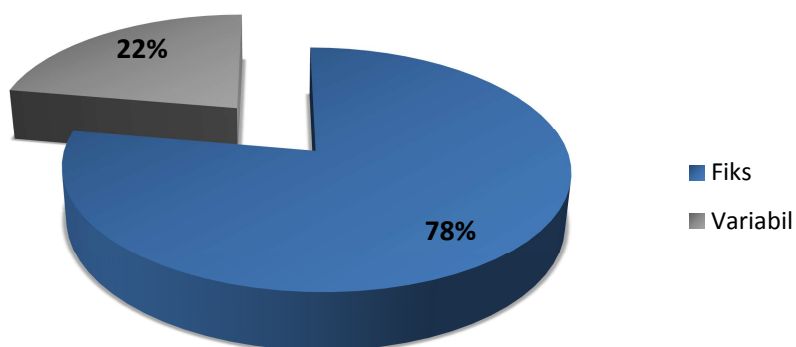
Grafikoni 2. Përbërja e borxhit të përgjithshëm sipas valutës

Portofoli i borxhit sipas llojit të interesit

Pjesa e portofolit të borxhit e cila është e ekspozuar ndaj rrezikut të interesit përbëhet nga borxhi që i detyrohet FMN-së. Kështu në fund të vitit 2013, 22% e portofolit të borxhit është i ekspozuar ndaj rrezikut të interesit, si shihet më poshtë në grafikonin 3.

Grafikoni 3. Përbërja e borxhit të përgjithshëm sipas llojit të interesit

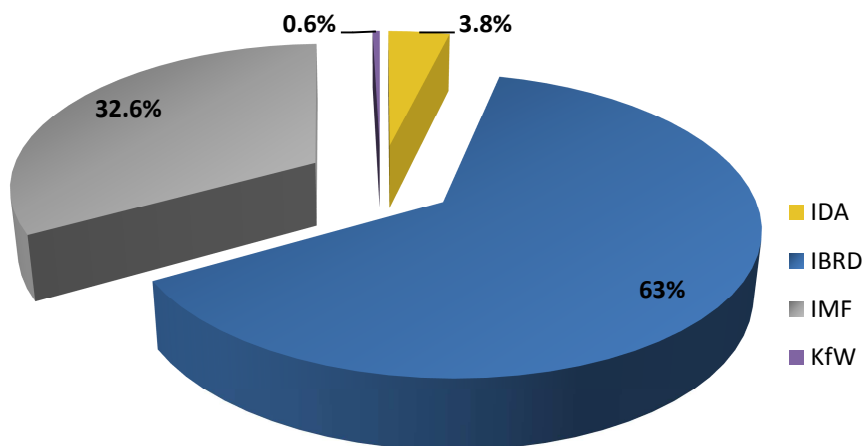

¹ SDR është një 'tufë' monedhash e cila përbëhet nga monedhat e mëposhtme: EUR, USD, GBP, dhe JPY. Vlera e SDR përcaktohet në bazë të një mesatare e cila është tërhequr nga vlerat e monedhave të përmendura më lart.

BORXHI I JASHTËM

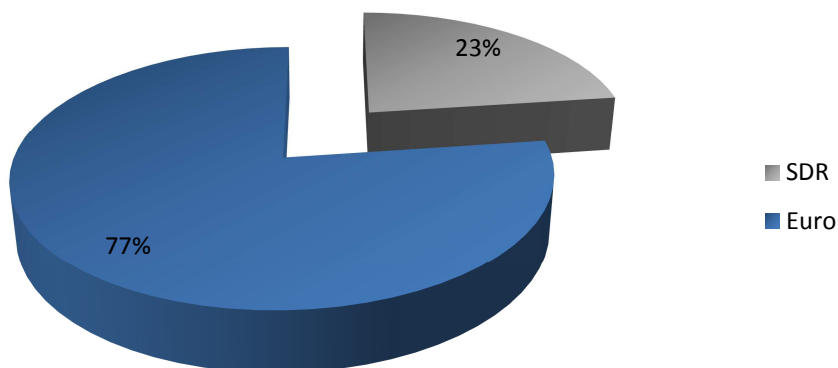
Në fund të vitit 2013 borxhi i jashtëm ishte 323.76 milion Euro, që njëherazi përbën 68% të portofolit të borxhit. Për më shumë pjesa më e madhe e borxhit është ndaj IBRD-së, ndërsa pjesa tjetër e konsiderueshme është borxh ndaj FMN-së. Në grafikoni 4 shihet përbërja e borxhit të jashtëm sipas kreditorëve.

Grafikoni 4. Borxhi i jashtëm i ndarë sipas kreditorëve

Në fund të vitit 2013, pjesa më e madhe e borxhit të jashtëm ishte kryesisht në valutën Euro, kurse pjesa tjetër në SDR. Kryesisht kreditë e huazuara nga IDA dhe FMN janë në valutën SDR, kurse kreditë nga IBRD dhe KfW² janë në valutën Euro.

Grafikoni 5. Borxhi i jashtëm sipas valutës

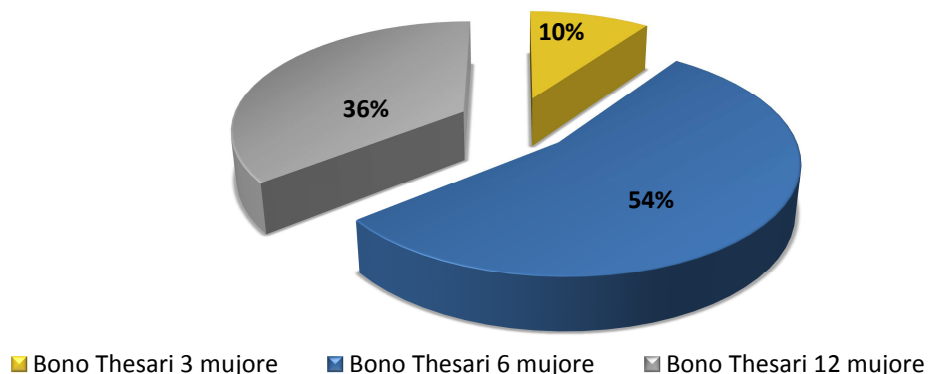

² Kreditanstalt für Wiederaufbau

BORXHI I BRENDSHËM

Në fund të vitit 2013 borxhi i brendshëm ishte në shumën 152.5 milion euro apo 32% e portofolit të borxhit. Më poshtë në grafikonin 6 shihet kompozimi i borxhit të brendshëm sipas instrumentit.

Grafikoni 6. Borxhi i Brendshëm i ndarë sipas llojit të Instrumentit

INDIKATORËT E RREZIKUT

Në fund të kuartalit të katërt, disa prej indikatorëve të portofolit të borxhit kanë pasur ndryshime në krahasim me kuartalin e tretë 2013, si shihen në tabelën 2. Indikator i Borxhi i përgjithshëm/BPV ka pësuar ndryshim, si shihet më poshtë është rritur për 4% krahasuar me kuartalin e tretë. Ndërsa, koha mesatare deri në maturim e portofolit të borxhit është zvogëluar nga 9.65 në 9.24 vite.

Tabela 2. Indikatorët e rrezikut

	2012	Q3 2013	Q4 2013
Borxhi i përgjithshëm/BPV	8.44%	8.74%	9.1%
<i>Borxhi i Jashtëm</i>	6.93%	6.20%	6.2%
<i>Borxhi i Brendshëm</i>	1.51%	2.54%	2.9%
Koha mesatare deri në maturim (vite)	11.51	9.65	9.24
<i>Borxhi i Jashtëm (vite)</i>	14	13.5	13.42
<i>Borxhi i Brendshëm (muaj)</i>	1.53	3.85	4.28
% e Borxhit të Përgjithshëm	100%	100%	100%
<i>Borxhi i Jashtëm</i>	81.97%	71%	68%
<i>Borxhi i Brendshëm</i>	18.02%	29%	32%